

90-річчя академіка НАН України М.В. СТЕШЕНКА

Микола Володимирович Стешенко — відомий учений в галузі астрофізики та фізики Сонця, фахівець з оптики і телескопобудування, доктор фізико-математичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік НАН України.

М.В. Стешенко народився 28 листопада 1927 р. у селищі Диканька на Полтавщині. У 1957 р. після закінчення Київського державного університету та аспірантури при ньому почав працювати в Науково-дослідному інституті «Кримська астрофізична обсерваторія», де пройшов шлях від молодшого наукового співробітника до директора (1988—2005 рр.).

М.В. Стешенко виконав низку важливих досліджень на основі наземних спостережень Сонця, які мають фундаментальне значення для розуміння природи сонячного магнетизму та сонячної активності. Він успішно займався космічними спостереженнями та їх інтерпретацією. Особливо слід відзначити дослідження ультрафіолетових спектрів активних областей на Сонці, отриманих за допомогою орбітального сонячного телескопа ОСТ-1 на космічній станції «Салют-4». За участю М.В. Стешенка було розроблено методи прогнозування радіаційної безпеки сонячних спалахів, які застосовували в оперативній службі під час польотів радянських космонавтів. Ще одна сфера діяльності М.В. Стешенка — адаптивна оптика і оптичні системи для наземних і космічних телескопів нового покоління. Під його керівництвом організовано лабораторію, де освоєно технологію отримання першокласних великогабаритних оптичних поверхонь, зокрема дзеркал із ситалу. Завдяки цьому було створено сонячний орбітальний телескоп ОСТ-1 та зоряний космічний телескоп, встановлений у березні 1983 р. на космічній високоапогейній станції «Астрон», який упродовж 6 років давав цінну кількісну інформацію про ультрафіолетові спектри зір, галактик, квазарів, комети Галлея і наднової зорі SN 1987A.

Успішні дослідження космосу, проведені М.В. Стешенком, здобули визнання астрономічної спільноти. Його ім'я присвоєно одній з малих планет Сонячної системи.